

Zadeva C- 654/23**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v smislu člena 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

2. november 2023

Predložitevno sodišče:

Curtea de Apel București (Romunija)

Datum predložitvene odločbe:

20. marec 2023

Pritožnica in tožeča stranka:

Inteligo Media SA

Pritožnik in tožena stranka:Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu
Caracter Personal (ANSPDCP)**Predmet postopka v glavni stvari**

Pritožbi zoper civilno sodbo, s katero je bilo delno ugodeno pritožbi tožeče stranke zoper zapisnik o ugotovitvi prekrška, ki ga je sestavila tožena stranka in na podlagi katerega je bila tožeči stranki naložena upravna kazen zaradi kršitve nekaterih določb Uredbe (EU) 2016/679 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Na podlagi člena 267 PDEU in člena 19(3)(b) Pogodbe o Evropski uniji se prosi za razlago člena 13(1) in (2) ter člena 15(2) Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij, člena 2(f) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu,

ter členov 6(1) od (a) do (f), 83(2) in 95 Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta.

Vprašanja za predhodno odločanje

1) Če izdajatelj spletnih novinarskih publikacij, namenjenih obveščanju širše nestrokovne javnosti glede področja zakonodajnih sprememb, ki se dnevno objavljajo v Romuniji, pridobi elektronski naslov uporabnika, kadar ta brezplačno ustvari uporabniški račun, ki mu omogoča: (i) brezplačen dostop do dodatnih člankov zadevne publikacije; (ii) prejetje dnevni informativnih obvestil po elektronski pošti, ki vsebujejo pregled zakonodajnih novosti, obravnavanih v člankih publikacije, poleg tega pa tudi hiperpovezave do zadevnih člankov, ter (iii) plačljiv dostop do člankov in analiz, objavljenih v publikaciji, ki so dodatni in/ali obsežnejši glede na poslana brezplačna dnevna informativna obvestila:

a) Ali ta elektronski naslov pridobi izdajatelj spletnih novinarskih publikacij „v smislu prodaje proizvoda ali storitve“ v skladu s členom 13(2) Direktive 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (v nadaljevanju: Direktiva 2002/58/ES)?

b) Ali izdajatelj informativna obvestila, kot so opisana v točki (ii), pošilja „za neposredno trženje podobnih lastnih proizvodov ali storitev“ v smislu člena 13(2) Direktive 2002/58/ES?

2) Če sta odgovora na vprašanji 1(a) in (b) pritrdilna, katere pogoje, določene v členu 6(1) od (a) do (f) Uredbe (EU) 2016/679, je treba razlagati tako, da se uporabljajo, če izdajatelj uporablja elektronski naslov uporabnika za pošiljanje dnevni informativnih obvestil, kot so opisana v vprašanju 1(ii), v skladu z zahtevami iz člena 13(2) Direktive 2002/58/ES?

3) Ali je treba člen 13(1) in (2) Direktive 2002/58/ES razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v kateri je uporabljen pojem „komercialno sporočilo“ iz člena 2(f) Direktive 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (v nadaljevanju: Direktiva 2000/31/ES), namesto pojma „neposredno trženje“ iz Direktive 2002/58/ES? Če je odgovor nikalen, ali informativno obvestilo, kot je opisano v vprašanju 1(ii), pomeni „komercialno sporočilo“ v smislu člena 2(f) Direktive 2000/31/ES?

4) Če sta odgovora na vprašanji 1(a) in (b) nikalna:

a) Ali pošiljanje dnevni informativnih obvestil, kot so opisana v vprašanju 1(ii) zgoraj, po elektronski pošti, pomeni „[u]porab[o] [...] elektronske pošte za namene neposrednega trženja“ v smislu člena 13(1) Direktive 2002/58/ES? Zlasti:

b) Ali je treba člen 95 Uredbe (EU) 2016/679 v povezavi s členom 15(2) Direktive 2002/58/ES razlagati tako, da se neizpolnjevanje pogojev glede pridobitve veljavne privolitve uporabnika v smislu člena 13(1) Direktive 2002/58/ES kaznuje v skladu s členom 83 Uredbe (EU) 2016/679 ali v skladu z določbami nacionalnega prava iz akta o prenosu Direktive 2002/58/ES, ki vsebuje posebne kazni, ki se uporabijo?

5) Ali je treba člen 83(2) Uredbe (EU) 2016/679 razlagati tako, da mora nadzorni organ, ki odloči o naložitvi denarne upravne kazni in določi njeno višino za vsak posamezen primer, v upravnem aktu o naložitvi kazni analizirati in pojasniti vpliv vsakega merila iz točk od (a) do (k) na odločitev o naložitvi denarne upravne kazni in na odločitev o višini naložene upravne kazni?

Navedene določbe prava Unije

Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah), kakor je bila pozneje spremenjena in dopolnjena (v nadaljevanju: Direktiva 2002/58/ES), uvodne izjave 10, 17, 41 ter člen 1(1) in (2), člen 2(d) in (f), člen 13(1) do (3) (odstavek 1 določa obveznost glede pridobitve privolitve naročnikov za uporabo elektronske pošte za namene trženja, odstavek 2 pa določa pogoje, pod katerimi lahko fizična ali pravna oseba, ki je od svojih odjemalcev v smislu prodaje proizvoda ali storitve pridobila podatke o njihovem elektronskem naslovu za elektronsko pošto, te podatke o elektronskem naslovu uporablja za neposredno trženje podobnih lastnih proizvodov ali storitev) in člen 15(2)

Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (v nadaljevanju: Direktiva 2000/31/ES), uvodna izjava 18 in člen 2(f) (v katerem je opredeljen pojem „komercialno sporočilo“)

Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (v nadaljevanju: Direktiva (EU) 2015/1535), člen 1(1), točki (b) in (c)

Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (v nadaljevanju: GDPR), uvodne izjave 47, 70, 173, člen 5(1)(a), člen 6, člen 7(1), (2) in (4), člen 83, člen 94(1) in (2) ter člen 95

Sodna praksa Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče), zlasti sodbe z dne 12. februarja 2008, Kempter (C-2/06, EU:C:2008:78, točka 41); z dne 18. julija 2013, Consiglio nazionale dei geologi in Autorità garante della

concorrenza e del mercato (C-136/12, EU:C:2013:489, točka 28); z dne 6. oktobra 2021, Consorzio Italian Management in Catania Multiservizi (C-561/19, EU:C:2021:799, točka 66); z dne 6. oktobra 1982, CILFIT/Ministero della Sanità (283/81, EU:C:1982:335, točki 16 in 17), in z dne 25. novembra 2021, StWL Städtische Werke Lauf a.d. Pegnitz (C-102/20, EU:C:2021:954)

Navedene določbe nacionalnega prava

Legea nr. 506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice (zakon št. 506/2004 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij):

- člen 1(2), ki določa, da se ta zakon „uporablja za obdelavo osebnih podatkov v zvezi z zagotavljanjem javno razpoložljivih elektronskih komunikacijskih storitev v javnih elektronskih komunikacijskih omrežjih [...]“, in člen 1(3);
- člen 2(1) in (2);
- člen 12(1), (2) in (4), ki določa, da je „[p]repovedano [...] pošiljanje komercialnih sporočil [...] po elektronski pošti ali na kateri koli drugi način, pri katerem se uporabljajo javno razpoložljive elektronske komunikacijske storitve, razen če je zadevni naročnik ali uporabnik predhodno dal izrecno privolitev za prejemanje takih sporočil“ (odstavek 1); „če fizična ali pravna oseba ob prodaji proizvoda ali storitev neposredno pridobi elektronski naslov odjemalca [...], lahko zadevna fizična ali pravna oseba uporabi ta naslov za komercialna sporočila v zvezi s podobnimi proizvodi ali storitvami, ki jih trži, pod pogojem, da je odjemalcem dana jasna in izrecna možnost, da na brezplačen in enostaven način ugovarjajo takšni uporabi, in sicer ob pridobitvi elektronskega naslova in ob vsakem sporočilu, če odjemalec ni zavrnil takšne uporabe že na začetku“ (odstavek 2); „določbe odstavkov 1 in 3 se smiselno uporabljajo tudi za naročnike, ki so pravne osebe“;
- člen 13(1), (2) in (5), ki določa upravne kazni za kršitve zgoraj navedenega člena 12;
- člen 15, ki določa, da se s tem zakonom prenaša Direktiva 2002/58/ES.

Legea nr. 365/2002 privind comerțul electronic (zakon št. 365/2002 o elektronskem poslovanju):

- člen 1, točka 8, v katerem je pojem „komercialno sporočilo“ opredeljen kot „vsaka oblika sporočila, namenjena neposredni ali posredni promociji blaga, storitev, podobe [...] trgovca ali člana zakonsko urejenega poklica [...]“;
- člen 32, ki določa, da se z zakonom št. 365/2002 prenaša Direktiva 2000/31/ES.

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Družba Inteligo Media SA (v nadaljevanju: Inteligo Media) je izdajatelj spletne novinarske publikacije avocatnet.ro, namenjene obveščanju širše javnosti o zakonodajnih spremembah, ki se dnevno objavljajo v Romuniji.
- 2 Uporabniki spletne publikacije si lahko brezplačno in brez izvedbe dodatnih postopkov ogledajo največje število člankov, ki ga določi izdajatelj publikacije (6 člankov v času dejanskega stanja).
- 3 Družba Inteligo Media je leta 2018 uvedla shemo plačljive naročnine, poimenovano „Serviciu Premium“ (v nadaljevanju: storitev Premium), zasnovano za uporabnike, ki želijo dostopati do dodatnih člankov spletne publikacije, ko presežejo omejitev prikaza 6 člankov.
- 4 V primeru naročnine „storitev Premium“ je najprej predvideno, da uporabnik brezplačno ustvari račun kot uporabnik platforme. Za ustvarjanje računa je bilo predvideno, da uporabnik sprejme pogodbene pogoje, ki veljajo za zagotavljanje storitve Premium s strani družbe Inteligo Media.
- 5 Z naročnino na storitev Premium je uporabnik pridobil možnost brezplačnega dostopa do dodatnih prikazov vsebin publikacije in prejemanja dnevni informativnih obvestil (biltenov) po elektronski pošti, poimenovanih „Personal Update“ (Osebno obveščanje o novostih) (razen če je izrazil, da ne želi izkoristiti te storitve), proti plačilu in po izbiri pa pridobi tudi dostop do vseh člankov publikacije in do vrste dnevni informativnih obvestil, poimenovanih „Sinteze Informative“ (Informativni pregled), ki so poslana po elektronski pošti.
- 6 Dnevna informativna obvestila, prejeta po elektronski pošti, poimenovana „Personal Update“, so v osnovi vsebovala podrobnosti o zakonodajnih novostih prejšnjega dne in hiperpovezave na ustrezne članke, ki so bili objavljeni v publikaciji.
- 7 Da bi se uporabnikom omogočilo, da ob pridobitvi elektronskega naslova izberejo možnost, da po elektronski pošti ne bodo prejeli dnevni informativnih obvestil, poimenovanih „Personal Update“, je obrazec za ustvarjanje računa vseboval navedbo „Nu vreau să primesc Personal Update, informarea transmisă zilnic gratuit pe e-mail de avocatnet.ro“ („Ne želim prejemati informativni obvestil „Personal Update“, ki ji avocatnet.ro vsak dan brezplačno pošilja po elektronski pošti“), ki so jo zadevni uporabniki morali označiti. Uporabniki, ki niso več želeli prejemati informativni obvestil „Personal Update“, so ob prejemu vsakega takšnega obvestila po elektronski pošti prav tako lahko izbrali možnost „Dezabonare“ (v nadaljevanju: „Odjava“).
- 8 Za uporabnike, ki so svoje račune na platformi ustvarili za drug namen, kot sta naročnina na brezplačno storitev Premium in dostop do dodatni vsebin, je bila navedba glede informativni obvestil „Personal Update“ programirana tako, da se

ni pojavila, dnevna informativna obvestila „Personal Update“ pa se tej skupini uporabnikov niso pošiljala.

- 9 Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (nacionalni nadzorni organ za obdelavo osebnih podatkov, Romunija; v nadaljevanju: nadzorni organ) je 26. septembra 2019 sestavil zapisnik o ugotovitvi prekrška in upravni kazni, s katerim je družbi Inteligo Media naložil upravno globo v višini 42.714 romunskih levov (RON) (kar ustreza 9000 EUR); v zapisniku je bilo ugotovljeno, da je družba Inteligo Media od julija 2018 obdelovala osebne podatke (naslov elektronske pošte, geslo, uporabniško ime) 4357 uporabnikov (fizičnih oseb) na podlagi pravne podlage, ki ni bila ustrezna za namen obravnavane obdelave, tj. dnevnega pošiljanja informativnih obvestil „Personal Update“ po elektronski pošti, pri čemer ni predložila dokazila, da je pridobila izrecno privolitev zadevnih uporabnikov za obdelavo njihovih osebnih podatkov za ta namen. Nadzorni organ je ugotovil, da je družba Inteligo Media kršila člen 5(1)(a) in (b), člen 6(1)(a) in člen 7 GDPR.
- 10 Tožeča stranka Inteligo Media je vložila tožbo pri Tribunalul București – Secția a II-a de Contencios Administrativ și Fiscal (okrožno sodišče v Bukarešti – drugi senat za upravne in davčne spore, Romunija), s katerim je primarno zahtevala razglasitev ničnosti navedenega zapisnika in oprostitev odgovornosti za prekršek.
- 11 Curtea de Apel București (pritožbeno sodišče v Bukarešti, Romunija) je razveljavilo sodbo Tribunalul București (okrožno sodišče v Bukarešti) z dne 5. junija 2020, s katero je bila zavrnjena pritožba tožeče stranke, in zadevo vrnilo v nov postopek.
- 12 S sodbo v civilni zadevi z dne 15. decembra 2021 je Tribunalul București, Secția a II-a de Contencios Administrativ și Fiscal (okrožno sodišče v Bukarešti – drugi senat za upravne in davčne spore) delno ugodilo pritožbi in znižalo znesek naložene globe, vendar pa je potrdilo ugotovljeno upravno kazen zaradi kršitve zahteve po pridobitvi izrecne privolitve za obdelavo podatkov v okviru storitve „Personal Update“ v skladu z direktivo GDPR.
- 13 Tako tožeča kot tožena stranka sta vložili pritožbo zoper zgoraj navedeno sodbo v civilni zadevi, pritožbena postopka pa sta v teku pred predložitvenim sodiščem, Curtea de Apel București (pritožbeno sodišče v Bukarešti).

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 14 Pravni vidik, ki je predmet spora med strankama, je pravna podlaga, ki se uporablja za obdelavo osebnih podatkov uporabnikov, naročenih na brezplačno storitev Premium, ki jo je tožeča stranka zagotavljala, ko je tem uporabnikom vsakodnevno po elektronski pošti pošiljala informativna obvestila „Personal Update“.

- 15 Tožeča stranka trdi, da je informativna obvestila „Personal Update“ obravnavala kot komercialna sporočila o proizvodih ali storitvah, podobnih tistim, ki jih ponuja, kar pomeni, da se v obravnavani zadevi za obdelavo osebnih podatkov uporablja člen 12(2) zakona št. 506/2004, s katerim je bil v nacionalno pravo prenesen člen 13(2) Direktive 2002/58/ES. V skladu s tem je tožeča stranka uporabnikom ponudila (i) možnost, da zavrnejo prejemanje obvestil „Personal Update“ (z označitvijo okenca „Nu vreau să primesc Personal Update, informarea trimisă zilnic, gratuit, pe e-mail de avocatnet.ro“ („Ne želim prejemati informativnih obvestil „Personal Update“, ki ji avocatnet.ro vsak dan brezplačno pošilja po elektronski pošti“), ki se pojavi ob ustvarjanju računa), in, če prejemanja niso zavrnilo že na začetku, (ii) možnost, da s pritiskom na gumb „Dezabonare“ (Odjava), ki je na voljo znotraj vseh informativnih obvestil „Personal Update“, poslanih po elektronski pošti, kadar koli podajo ugovor in izberejo, da obvestil ne želijo več prejemati.
- 16 Poleg tega je tožeča stranka obdelavo zadevnih podatkov utemeljila tudi s členom 6(1)(f) [GDPR], v skladu s katerim je obdelava zakonita, če je potrebna zaradi zakonitih interesov, za katere si prizadeva upravljavec.
- 17 Tožeča stranka zato meni, da ji za pošiljanje informativnih obvestil „Personal Update“ ni bilo treba pridobiti izrecne privolitve uporabnikov, ki so se naročili na brezplačno storitev Premium.
- 18 Poleg tega je treba upoštevati, da člen 95 GDPR ne uvaja dodatnih obveznosti za fizične ali pravne osebe v zvezi z obdelavo, povezano z zagotavljanjem javno dostopnih elektronskih komunikacijskih storitev v javnih komunikacijskih omrežjih, če se za te osebe uporablja Direktiva 2002/58/ES.
- 19 Nadzorni organ trdi, da se Direktiva 2002/58/ES v obravnavani zadevi ne uporablja in da so pravna podlaga za obdelavo osebnih podatkov določbe GDPR.

Kratka obrazložitev predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 20 Predložitveno sodišče meni, da nujnost vložitve tega predloga za sprejetje predhodne odločbe izhaja iz dejstva, da upoštevne določbe prava Unije, na katere se sklicuje v obravnavani zadevi, še niso bile predmet razlage Sodišča, njihova razlaga pa za predložitveno sodišče kot sodišče, ki odloča na zadnji stopnji, ni brez razumnega dvoma (glej točki 16 in 17 sodbe CILFIT/Ministero della Sanità in točko 66 sodbe Consorzio Italian Management in Catania Multiservizi).
- 21 Gre za določbe členov 13(1) in (2) ter 15 Direktive 2002/58/ES ter členov 83(2) in 95 GDPR, od pravilne razlage katerih je odvisna določitev pravne podlage obdelave v obravnavani zadevi in posledično tudi ohranitev ali razveljavitev izpodbijanega zapisnika o ugotovitvi prekrška.
- 22 Predložitveno sodišče v zvezi s prvimi tremi vprašanji za predhodno odločanje navaja, da je treba za rešitev nacionalnega spora pojasniti pogoje, pod katerimi se

šteje, da je elektronski naslov uporabnika pridobljen „v smislu prodaje proizvoda ali storitve“, kot je določeno v členu 13(2) Direktive 2002/58/ES, pri čemer je treba upoštevati obrambne navedbe tožeče stranke, ki temeljijo na strukturi storitev, ki jih ponuja, in načinu, na katerega do njih dostopajo uporabniki.

- 23 Ker v zakonodaji Unije ni opredelitve, je treba poleg tega pojasniti pojem „neposredno trženje“ iz člena 13 Direktive 2002/58/ES, da bi se ugotovilo, ali način, na katerega je tožeča stranka uporabila elektronske naslove svojih naročnikov, ustreza uporabi za neposredno trženje in ali je ta pojem enakovreden pojmu „komercialno sporočilo“, ki ga nacionalni zakonodajalec uporablja v okviru člena 12 zakona št. 506/2004, s katerim je bil v nacionalno pravo prenesen člen 13 Direktive 2002/58/ES.
- 24 Razlaga pojma „neposredno trženje“, ki jo je Sodišče prve stopnje podalo v sodbi StWL Städtische Werke Lauf a.d. Pegnitz, ne vsebuje pojasnil za rešitev spora o glavni stvari.
- 25 Četrto vprašanje za predhodno odločanje se zastavi, če bi Sodišče menilo, da se pridobitev elektronskega naslova naročnika brezplačne storitve Premium ne izvede „v smislu prodaje proizvoda ali storitve“, kot je določeno v členu 13(2) Direktive 2002/58/ES. V takem primeru predložitveno sodišče želi izvedeti, ali pošiljanje informativnih obvestil „Personal Update“ po elektronski pošti pomeni, da se uporablja člen 13(1) Direktive 2002/58/ES v smislu potrebe po pridobitvi predhodne privolitve naročnika za „[u]porab[o] [...] elektronske pošte za namene neposrednega trženja“. Če se ta določba uporablja v obravnavani zadevi, je treba določiti pravni akt, ki ureja kazni za neizpolnjevanje pogojev zaradi nespoštovanja pogojev v zvezi s pridobitvijo veljavne privolitve naročnika, kot so določeni v členu 13(1) Direktive 2002/58/ES.
- 26 Peto vprašanje za predhodno odločanje je potrebno, ker iz besedila člena 83(2) GDPR niso jasno razvidne konkretne obveznosti, ki jih ima organ, pristojen za sankcioniranje, kadar uporabi ta člen; ta vidik je upošteven v zvezi z načinom določitve kazni za prekršek, ki je predmet spora o glavni stvari.